

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2019

**AFRIKAANS HUISTAAL V1
NASIENRIGLYN**

PUNTE: 70

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIP**VRAAG 1****Nasien van die leesbegrip:**

- Die fokus is op die begrip van die leesstuk. Spel- en taalfoute word nie nagesien nie, tensy dit die begrip/verstaan van die teks beïnvloed. (Taal- en spelfoute moet wel nagesien word.)
- Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE of EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering moet oorweeg word.
- Vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word **nie gepenaliseer** indien die aanhalingstekens ontbreek **nie**.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
- Die nasien van 'n aanhaling vereis dat die aanhaling 100% korrek aangehaal moet word.
- Aanvaar dialektiese variasies.

Vraag	Antwoord	Punt
1.1	“gemoed ophelder”	1
1.2	Nee, dis onwaar, want die brein is sentraal by gevoelens en gewaarwordinge betrokke en die stelling is dus nie waar nie. / OF Nee, navorsers het bevind dat as iets sleg is vir die liggaam, dit ook sleg is vir die brein en kan dus nie as trooskos gesien word nie. <i>Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord aan.</i>	1
1.3	Dit veroorsaak sistemiese inflammasie in die maag en hele liggaam ✓ Die gevolge van die inname van gemorskos is dieselfde as 'n rookgewoonte, besoedeling, vetsug en te min oefening. ✓	2
1.4	Chroniese inflammasie affekteer breinmolekules ✓ en neurotransmitters wat die gemoedstoestand reguleer. ✓	2
1.5	Beide verklaar dat 'n slegte dieet die risiko van depressie aansienlik verhoog. ✓ Ja, hul uitsprake kan as geloofwaardig beskou word aangesien hulle kenners/kundiges op dié vakgebied is. ✓	2

1.6	<p>Dit verbeter die gemoedstoestand ✓ Dit verskaf meer energie ✓</p> <p>Nee. Vanweë mense se verskillende finansiële posisies kan nie almal 'n gesonde dieet volg nie /</p> <p style="text-align: center;">OF</p> <p>Ja. As jy gesteld is op 'n gesonde dieet, sal jy nie gemorskos eet nie.</p> <p><i>Die kandidaat bied 'n soortgelyke antwoord vir die EEN punt aan.</i></p>	2
		1
1.7	<p>Sinvolle dieet – mense eet deesdae te veel gemorskos / kitskos en besef nie watter ongesonde kos hul inneem nie ✓</p> <p style="text-align: center;">OF</p> <p>Lewenstylveranderinge – mense wat aan chroniese siektes ly, moet bv. stresvolle situasies vermy/ meer oefening kry / daarop fokus om te ontspan aangesien stres chroniese siektes kan vererger ✓</p> <p>Kandidaat voeg sy/haar belangrikste aanbeveling by met 'n gepaste motivering. ✓</p>	3
1.8	<p>Meer transvette maak jou befoeterd ✓ Hoër vlakke van cholesterol is in die bloed ✓ Hoër cholesterolvlakke lei weer tot hartaanvalle ✓ asook hartsiektes ✓ en beroertes ✓</p> <p><i>Enige VIER van bogenoemde.</i></p>	4
1.9	<p>Inflammasie is die liggaam se gesonde reaksie om siektetoestande te beveg.</p>	1
1.10	<p>Sy stel voor dat 'n mens jou inname van alkohol, suiker, kaffeïen en rooivleis moet beperk.</p> <p>Ek voel dis wel moontlik aangesien ons die gevare hiervan reeds lankal besef omdat dit deur navorsing gestaaf word.</p> <p style="text-align: center;">OF</p> <p>Ek voel dat dit nie moontlik is nie omdat dit vir baie mense 'n ontvlugting is en hulle deur die gebruik hiervan die lewe makliker kan hanteer.</p> <p><i>Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord aan.</i></p>	1

1.11	<p>Paprika / spinasie / pere / swart tee ✓</p> <p><i>Enige EEN van hierdie superkosse</i></p> <p>Ja. Dit is moontlik omdat hierdie voedselsoorte in byna alle huishoudings voorkom en is nie te duur vir die meeste mense nie.</p> <p style="text-align: center;">OF</p> <p>Nee. Dit is nie moontlik nie aangesien nie almal toegang het tot paprika, spinasie, pere en swart tee nie / nie almal hou van hierdie superkosse nie.</p>	2
1.12	<p>Spysverteringsiektes / inflammasie ✓</p> <p>Beperk jou inname van alkohol / suiker / kaffeïen / rooivleis ✓</p>	1 1
1.13	<p>Kersvader se gesigsuitdrukking, spesifiek se mondhoek wat afwaarts wys/ Kersvader se oog lyk ook nie baie vriendelik nie</p>	1
1.14	<p>Die ma het besluit dat daar na Kersvader se gesondheid gekyk moet word en dus het sy die tradisionele versnaperinge vervang met meer gesonde eetgoed./ Die tradisionele melk en koekies is vervang met meer gesonde alternatiewe. ✓</p>	1
1.15	<p>Die spotprent wys 'n volronde Kersvader / Kersvader het 'n ronde maag.</p>	1
1.16	<p>TEKS A praat van kitskos wat mense depressief en minder in beheer van hul emosies maak /dat transvette 'n mens befoeterd maak. TEKS B wys dat Kersvader nie gelukkig lyk nie en die seuntjie se woorde dui daarop dat Kersvader oorgewig / te vet is.</p> <p><i>Beide tekste moet aangespreek word vir EEN punt.</i></p>	1
1.17	<p>Die seuntjie se woorde kan die man se aksies manipuleer omdat hy Kersvader se gesondheid voorhou.</p> <p>Die ironie is dat daar aanvanklik na Kersvader se gesondheid verwys word en wat vir hom tot voordeel is, maar in die laaste twee sinne noem die seuntjie eerstens dat sy ma bekommerd is oor die skoorsteen.</p> <p><i>Kandidaat moet BEIDE kante toon van die ironie vir EEN punt.</i></p>	2
TOTAAL AFDELING A:		30

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 2****Nasien van die opsomming:**

Tydens die nasien van die opsomming is die insluiting van geldige feite en die uitsluiting van irrelevante feite belangrik.

- **Opskrif/titel:** Daar word nie van kandidate verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
- Kandidate moet die opsomming in hul **eië sinne**, in enige volgorde skryf.
- Slegs feite wat in **volesinne** aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk/beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate **moet** die **korrekte** getal woorde aandui.
- Indien 'n kandidaat meer as een paragraaf skryf, sien slegs die eerste paragraaf na.
- Punte word soos volg toegeken vir HT:
 - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
 - 3 punte vir taal
 - Puntetotaal: 10
- Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:
 - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe
- Verspreiding van taalpunte wanneer kandidaat woordeliks aangehaal het:
 - 6–7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
 - 1–5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

❖ Tel van woorde:

- Nasieners moet die aantal woorde wat gebruik is, tel.
- Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
- As die vereiste getal woorde oorskry is, lees tot by die laaste sin waarin die getal woorde oorskry word en ignoreer die res van die opsomming.
- Korter opsommings wat die vereiste wenke bevat, mag nie gepeenaliseer word nie.

LET WEL: Kandidate mag nie afkortings gebruik in hul opsommings nie, maar indien dit in die opsomming voorkom, word elke afkorting getel volgens die getal woorde wat dit voorstel.

Antwoord: Die volgende feite MOET in PARAGRAAFVORM aangebied word.

Begin jou dag reg met 'n paar kalm minute en jou beker koffie of tee waartydens jy jou dag beplan. Harde werk met toewyding is die boustene vir sukses. Deur mislukkings leer jy uit jou foute. Moenie aanhoudend uitstel nie. Span jou uniekheid in as jou persoonlike wapen, want so ding jy nie met ander mee nie. Durf nuwe dinge aan en moenie jousef onderskat nie. Wees aktief, want dit verbeter jou probleemoplossingsvaardighede. (73)

Aanhalings uit die teks:		Eie woorde:	
1	<ul style="list-style-type: none"> • Begin die dag reg ... 'n paar kalm minute met jou beker koffie of tee te gun ... ook die ideale tyd om jou dag te beplan ... 	A	Begin jou dag reg met 'n paar kalm minute en jou beker koffie of tee waartydens jy jou dag beplan.
2	<ul style="list-style-type: none"> • Die meeste suksesvolle mense sal vir jou sê dat harde werk met toewyding die boustene vir sukses is. 	B	Harde werk met toewyding is die boustene vir sukses.
3	<ul style="list-style-type: none"> • Moenie bang wees vir mislukkings nie ... mens leer mos net deur jou foute. 	C	Deur mislukkings leer jy uit jou foute.
4	<ul style="list-style-type: none"> • Moenie net by uitstel bly nie! 	D	Moenie aanhoudend uitstel nie.
5	<ul style="list-style-type: none"> • Dit help nie jy probeer om iemand anders te wees nie ... so ding jy nie gedurig met ander mee nie. 	E	Span jou uniekheid in as jou persoonlike wapen, want so ding jy nie met ander mee nie.
6	<ul style="list-style-type: none"> • Moenie jousef onderskat nie – durf nuwe dinge aan. 	F	Durf nuwe dinge aan en moenie jousef onderskat nie.
7	<ul style="list-style-type: none"> • ... verhoogde bloedtoevoer na jou brein kan probleemoplossing verbeter – Jou hippokampus is baie aktief wanneer jy oefen 	G	Wees aktief, want dit verbeter jou probleemoplossings-vaardighede.

(73 woorde)

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES**Nasien van hierdie afdeling:**

- Spelling:
 - Eenwoord-antwoorde word verkeerd gemerk as die spelling verkeerd is.
 - In volsin-antwoorde word verkeerde spelling net geenaliseer indien die fout in die taalstruktuur getoets word.
 - Waar 'n afkorting getoets word, behoort die punte op die regte plek te wees.
- Sinskonstruksies moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word soos in die instruksie aangedui.
- Vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word **nie geenaliseer** indien die aanhalingstekens ontbreek nie.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

Vraag	Antwoord	Punt
3.1	Dat alle skoonma's moeilike, foutsoekerige mense is.	1
3.2	Skoonma's	1
3.3	Lose = sonder √ ri-sie-lo-se √	2
3.4	Tafelsout	1
3.5	Wanneer skoonma kom kuier, kan dit 'n krisis veroorsaak.	1
3.6	Die adverteerder beklemtoon dat dit beslis geen krisis sal wees nie.	1
3.7	Frans	1
3.8	Moenie spyskaarte en foto's bekyk nie!	1
3.9	Om op te som	1
		[10]

VRAAG 4: STROKIESPRENT

Vraag	Antwoord	Punt
4.1	skat / beraam / voorspel / dink	1
4.2	hoenders – hoeners	1
4.3	dosyn	1
4.4	dat studente nie juis studeer nie ✓ weglatingsteken ✓	2
4.5	Koppelwerkwoord	1
4.6	wíl	1
4.7	Wat is dit wat jy my nie wil vertel nie?	1
4.8	Ja, die taxi-bestuurder se oë is groot van verbasing/skok/ongeloof/die strepies by die bestuurder se oë dui op spanning/skok/sweet ✓	1
4.9	Renjaer	1
		[10]

VRAAG 5: ARTIKEL

Vraag	Antwoord	Punt
5.1	lywe	1
5.2	nooit / selde	1
5.3	na	1
5.4	die herhaling van woorde vereis 'n koppelteken	1
5.5	<u>aanwysende</u> voornaamwoord <i>Kandidaat moet die woordsoort volledig beantwoord vir EEN punt.</i>	1
5.6	ongesondste	1
5.7	samestellende afleiding	1
5.8	Ons/hulle/jy/ek vind hier die oudste mense op aarde	1
5.9	konnotatief √ Die dogtertjie se hart is gebroke na sy beide haar ouers in die motorongeluk verloor het.	1
		[10]
	TOTAAL AFDELING C:	30
	GROOTTOTAAL:	70